

Familieret

Kapitel 1 – Retsforholdet mellem forældre og børn

Faderskab, adoption, forældremyndighed og børnebidrag.

Faderskab:

- Retligt faderskab (Retsstatus mellem far og barn)
- Genetisk faderskab
- Socialt faderskab (Uanset retlig eller genetisk → Fungerer som far)

Samleveren/partneren registreres som far:

- Mand som far til barnet, hvis skriftlig erklæring. (BL § 2, stk. 1) – Omsorgs- og ansvarserklæring → Fælles forældremyndighed – senest 14 dage efter fødsel.
 - o Undtagelser: Gift med anden inden for de sidste 10 mdr. før barnets fødsel uden separation.
 - o Betingelse: Ingen andre mulige fædre ønsker faderskab.

Adoption:

- Kan kun bevilges, når den efter undersøgelse kan antages at være til gavn for barnet (ADL § 2)

Betingelser til adoptant + retsvirkning:

- Adoptionen skal godkendes (ADL § 2)
 - o U1: Barnet over 18 år.
 - o U2: Stedbarnsadoption.
 - o U3: Særligt tilknytningsforhold mellem parterne (f.eks. nært slægtskab)
- Betingelser til adoptant:
 - o Ikke mere end 40 år ældre end barnet.
 - o Ikke mindre end 14 år ældre end barnet.
 - o Normalt fyldt 25 år (ADL § 4)
- Gifte kan kun adoptere med ægtefælle (ADL § 5)
 - o U1: Stedbarnsadoptioner.
- Stedbarnsadoption: (ADL § 5 a)
 - o Krav: Levet sammen alle i mindst 2½ år + min. 14 års aldersforskel.
- Ugifte samlevende kan ikke adoptere sammen (ADL § 5, stk. 2)
- Samtykke forældrene (ADL § 7) – 3 mdr. efter barnets fødsel + tilbagekaldelse inden bevilling (ADL § 8)
- Retsvirkning: Retligt forældre-barn forhold opstår (ADL § 16)

Kapitel 3 – Separations- og skilsmissegrundene

Separation, bortfald og skilsmisse.

Separation:

- Kan genoptages (ÆL § 30)
- De fleste af ægteskabets retsvirkninger ophøres. (Formuefællesskab, arveret, forsørgelsespligt, mv.)
- Enhver har ret til separation (krav om samlivsophævelse i forbindelse hermed)

Bortfald af Separation:

- ÆL § 30. (Se side 69 + 70)
- Dør den ene: LL berettiget til arv (AL § 49, stk. 1) og uskiftet bo.
- Retsvirkninger af bortfald:
 - Forsørgelsespligt + legal arveret opstår igen.
 - Ophør af særejet, der er opstået i og med separationen.
 - Ægtefællernes fremtidige bodele består af de ejendele, de havde i øjeblikket, hvor separationen bortfaldt.
 - Ægtepagt i henhold til særejeægtepakter i funktion.

Skilsmisse:

Skilsmisse uden forudgående separation – 5 grunde:

1. 2 års adskillelse pga. uoverensstemmelser (ÆL § 32).
2. Utroskab (ÆL § 33) → Skilsmissesøgende har bevisbyrden (Se side 74).
3. Vold (ÆL § 34)
4. Bigami (ÆL § 35) → Skal ses i sammenhæng med omstødelse.
5. Børnebortførelse (ÆL § 36)

Enige/uenige om skilsmisse:

- Enige: 6 mdr. separation (ÆL § 31, stk. 2)
- Uenige: 1 års separation (ÆL § 31, stk. 1)

- Faktorer i vurderingen:
 1. Erhvervelse inden ægteskab + arv + gave fra T → Tilhører personen, der erhvervede det (følge af surrogationsprincippet).
 2. Det afgørende: Hvad ægtefællerne har aftalt eller forudsat → Bevistema, jf. retspraksis (RVL § 29).
 3. Udgangspunkt: Den formelle registrering → Svarer til det aftalte mellem ægtefællerne (Retspraksis, *se side 117*) → Viser udadtil i forhold til kreditorer mv.
 4. Hvem har betalt? (Hvis ikke formel registrering), jf. Surrogationsprincippet.
 5. Aktivet opført i ægtepagt.
 6. Registrering af værdipapirer i depoter mv.
 7. Hvem ønskede aktivet + initiativet til anskaffelsen.
 8. Hvem står for hæftelsen? Mv.

Den formelle ejerregistrering (under pkt. 3) kan tilsidesættes i visse særlige situationer. (Retspraksis, *se side 118*)

- Proformaaftaler → Ugyldighed (Retspraksis, *se side 119*)
 - o Man kan ikke have ét ejerforhold udadtil og et andet indbyrdes.
 - o Kreditorer kan til dels få medhold.
 - o Kreditorer beskyttet ved gaveægtepagt af hæftelsesreglen (RVL § 33) og overskudsoverførsel (RVL § 31).
- Betalinger fra ikke-ejer kan betragtes som ugyldig gave eller lån, beløb der udløser krav eller ydelse som led i samlet økonomisk arrangement (Retspraksis).
- Kreditor skal acceptere, hvis man er i tvivl om ejerforholdet:
 - o U: Hvis der ved erhvervelsen var tale om ugyldig gavedisposition → Ejerforholdet ugyldigt (Retspraksis).
- Hvis en ikke-registreret ejer skal være reel ejer, skal vedkommendes økonomiske bidrag foreligge allerede ved erhvervelsen af aktivet (Retspraksis).
- Ændring af ejerforholdet kræver aftalemæssige holdepunkter mellem ægtefællerne.
- Uden betydning om det er særeje/fælleseje.

Sameje:

- Brøkdelt til hver.
- Kan opstå ved aftaler eller ved at begge har betalt til ydelsen ved aktivets erhvervelse.
- Kan opstå mellem de forskellige formueområder.
- Betaling af løbende ydelser eller ydelser af penge eller arbejdskraft til forbedring → Medfører ikke sameje, men et krav (Retspraksis).
- Kreditor kan foretage udlæg i pågældende andel, men ikke den andens andel (Retspraksis).
- Ingen fortrinsret ved samejets ophør.
 - o Dog fælleseje (ÆSKL § 63, stk. 2, 2. pkt.)

1: RVL § 23, stk. 1 - Misbrug:

- Misbrugskrav (Stort forbrug af, gaver til T, arveforskud, tegning af livsforsikring til fordel for T, ødelæggelse af ting, der tilhører *egen* bodel, undladelser).
- Giver ikke adgang til omstødelse af gaver.
 - o U: Se side 184.

3: RVL § 23, stk. 2 – Midler fra FE til forbedring af SE eller RVL § 15, stk. 2-rettigheder:

- Hvis man har anvendt midler fra FE til erhvervelse eller forbedring af sit SE eller af sådanne rettigheder i RVL § 15, stk. 2.
- Der er ikke vederlagskrav ved anvendelse af Skilsmissesæreje til forbedring af fuldstændig særeje eller omvendt.
 - o U: Ved død.
- Hovedområde: Ægte-skaber med blandet formueordning – Kap. 11.
- Surrogationsprincippet kan udløse vederlagskrav (*se side 187*)

4: RVL § 23, stk. 3 – Midler fra SE til bedste for sin bodel:

- Alene vederlagskrav af vedkommendes egen bodel.
- Forbrug af særeje til familiens underhold udløser ikke et vederlagskrav.

Samtykkekravene i RVL § 18 og 19 (Fast ejendom og løsøre):

- Omfatter kun råden over egne FE-midler (ikke særeje).
- Krav om samtykke til visse dispositioner over fast ejendom og løsøre.
- Sameje: Begge skal medvirke.
- Samtykket kræves ikke i bestemt form.
- Stiltiende samtykke: Strengt krav for statuering af dette (Retspraksis).
- Forhåndssamtykke = Afkald på den beskyttelse af bolig mv. som er indeholdt i RVL §§ 18 og 19.
 - o Diskussion: *Se side 195.*

Ejendomme omfattet af RVL § 18:

- Fast ejendom, der tjener til familiens bolig, eller hvortil ægtefællernes eller den anden ægtefælles erhvervsvirksomhed (afgørende: erhvervsudøvelse) er knyttet.
- Ikke omfattet: Hvis ægtefællerne har til henblik at den faste ejendom, skal være familiens bolig, men *ikke er flyttet ind endnu*.
- Sommerhus omfattet, hvis den benyttes.

Løsøre omfattet af RVL § 19:

- Løsøre, der er fælleseje, for så vidt det hører til indboet i det fælles hjem eller til den andens fornødne arbejdsredskaber, eller det tjener til børnenes personlige brug.
- Indboet - def.: AL § 19, stk. 2, nr. 2 og ÆSKL § 63, stk. 2, nr. 5.

Dispositioner omfattet (og ikke omfattet) af RVL §§ 18 og 19:

- Omfattet er:
 1. Afhændelse (overdragelse til eje → Salg, bytte, gave mv.)